

**TALER DE DANSK?
Aktuel forskning i dansk som andetsprog**

17.-18. marts 2004

PROGRAM:

Onsdag d. 17. marts 2004	
9.30	<p>Normann Jørgensen: PERKERDANSK - det danske sprogs redning fra de sure gamle mænds kvælertag.</p> <p>Det danske sprog er underkastet en massiv ensretning fra mange meningsdannere - de sure gamle mænd. Det danske sprogsamfund tolererer følgelig ikke variation og er derfor truet - meget mere end det er truet af engelsk. Heldigvis tillader de unge perkere sig friheder med det danske sprog, som går stik imod de sure gamle mænds krav. Derved bliver de unge perkere en redningsplanke for sproget.</p>
10.15	<p>Karen Lund: Samspejlet mellem læringsrum og anvendelsesrum i tilegnelsen af dansk som andetsprog</p> <p>I den nye danskundervisningslov er der fokus på at etablere en tæt sammenhæng mellem danskundervisning og arbejde eller uddannelse. Hvorfor er denne sammenhæng ud fra en tilegnelsesvinkel vigtig, og hvilke pædagogiske principper kan være befordrende herfor?</p>
11.15	<p>Helle Pia Laursen: Kommunikationen i naturfagsundervisningen i et andetsprogspektiv</p> <p>I oplægget præsenterer HPL et igangværende forskningsprojekt, der blandt andet sigter mod at afdække de sproglige udfordringer, elever med dansk som andetsprog står overfor i naturfagsundervisningen, som den finder sted i fysikundervisningen i en 7. klasse og biologiundervisningen i en 1. g. Med afsæt blandt andet i Lemke 1990, Halliday & Martin 1993, Ogborn m.fl. 1996 analyseres kommunikationen med særligt henblik på klasseværelsessamtalen.</p>
13.00	<p>Lars Holm: Konstruktionen af skrivning i dansk som andetsprog for voksne</p> <p>Med udgangspunkt i klasserumsobservationer på to sprogcentre fokuserer LH i dette oplæg på, hvordan konstruktionen af skrivning sætter pædagogiske rammer for undervisningen i dansk som andetsprog for voksne. Oplægget tager teoretisk afsæt i "New Literacy Studies" og repræsenterer en etnografisk tilgang til studier af klasserumspraksis.</p>
13.45	<p>Mette Vedsgaard: Arabiske låneord hos unge tosprogede i Århus</p> <p>Et emblematiske træk ved den varieret af dansk som tales af især unge med en mellemøstlig baggrund, er den hyppige brug af det arabiske ord "wallah". Ordet har opnået en vis integration i en bestemt varietet af dansk, og foredraget vil give eksempler på dette og andre hyppigt anvendte arabiske låneords anvendelsesmuligheder i de unges danske tale. Dataeksemplerne vil afslutningsvis ligge til grund for en diskussion af begreber som kodeskift, lån, tagshifting og crossing som relevante beskrivelsesværktøjer for de citerede eksempler.</p>
14.45	<p>Pia Quist: Sprog og identitet i storbyens heterogene skole.</p> <p>En etnografisk og sociolingvistisk undersøgelse af den sproglige variation i to 1. g. klasser på et københavnsk gymnasium, Metropolanskolen, som har relativt mange tosprogede elever. I oplægget belyser PQ undersøgelsens design og præsenterer nogle foreløbige resultater.</p>

Torsdag d. 18. marts 2004	
9.30	<p>Karen Risager: Det komplekse forhold mellem sprog og kultur</p> <p>Oplægget er en introduktion til indholdet af KR's disputats, 'Det nationale dilemma i sprog- og kulturpædagogikken. Et studie i forholdet mellem sprog og kultur'. I den foretages en dekonstruktion af sprog- og kulturbegreberne med det formål at formulere en ny transnational forståelse af sprogundervisning og sprogslæring. Oplægget vil relatere denne diskussion specifikt til dansk som andetsprog.</p>
10.15	<p>Marta Kirilova: Et uerkendt lillebror-kompleks - En masketest undersøgelse af danskernes holdninger til fremmed accent.</p> <p>MK undersøger hvordan modersmålsbrugerne af dansk forholder sig til dansk udtalt med accent, og i særdeleshed til visse, fremmede accenter. Hvilken betydning har fremmed accent for de indfødtes opfattelse af den talende, fx om fremmed accent opleves som et negativt fænomen således at man bliver opfattet som mindre begavet hvis man taler dansk med accent.</p>
11.15	<p>Juni Söderberg Arnfast: Har motivation indflydelse på udtaletilegnelse?</p> <p>Motivation (eller mangel på samme) anses for en afgørende faktor ved enhver form for læring. Sædvanligvis er motivationens rolle belyst i klasseværelsesammenhæng (mikroniveau), men i JSAs oplæg præsenteres grundridsene i et projekt, som har til formål at belyse motivationens rolle for voksnes tilegnelse af dansk udtale på makroniveau – dvs. i et sociolingvistisk perspektiv.</p>
13.00	<p>Anne Holmen: Dansk som andetsprog i den flerkulturelle skole</p> <p>Dansk som andetsprog blev indført som fag i den danske grundskole midt i 1990'erne. I 1995 kom den første læseplan, som især beskæftigede sig med begynderundervisning og anden kompensatorisk pædagogik. Læseplanen er nu fulgt op af Klare Mål, og samtidig foregår der en diskussion om danskfagets ændrede rolle i en kulturelt inkluderende skole. I oplægget vil AH følge fagets udvikling gennem ca. 15 år og diskutere dets betydning ud fra en sproglig og uddannelsessociologisk vinkel</p>
13.45	<p>Rineke Brouwer & Johannes Wagner: Konversationsanalyse i andetsprogsforskningen - metodologiske og andre overvejelser</p> <p>Conversation Analysis (CA) er en metode som er blevet anvendt til at analysere samtaler siden 60'erne. Metodologien er i de senere år også blevet anvendt til at belyse spørgsmål omkring andetsproglige interaktioner (dvs. interaktioner, hvor mindst en af samtaledeeltagerne ikke taler sit modersmål). I oplægget vil vi vise, at denne type forskning først og fremmest tager spørgsmålet op omkring andetsprogsbrug. Herefter vil vi komme ind på, hvad der skal til for at belyse andetsprogs-læring i et konversationsanalytisk perspektiv.</p>